

Avdelningen för resurseffektivt samhälle
Enheten för produkter
markandskontroll@energimyndigheten.se

Uppföljning av program för marknadskontroll 2025

Uppföljning av marknadskontroll inom ekodesign,
energimärkning och däckmärkning

Förord

I Sverige är Energimyndigheten marknadskontrollmyndighet för ekodesigndirektivet, energimärkningsförordningen och däckmärkningsförordningen.

Enligt förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn ska marknadskontrollmyndigheterna årligen utarbeta och genomföra program för marknadskontroll. Myndigheterna ska rapportera in dessa till Swedac som årligen ska följa upp den nationella strategin för marknadskontroll som tagits fram i enlighet med förordning (EU) 2019/1020.

Ekodesign- och energimärkningsregelverken sätter gemensamma krav på EU-marknaden för de energirelaterade produkter som omfattas. EU-kommissionen räknar med att de hittills beslutade ekodesign- och energimärkningskraven, som gäller för allt från belysning och elektronik till värmepumpar och transformatorer, kan minska EU-ländernas primärenergianvändning med 1418 TWh per år från år 2030¹. För att dessa stora besparingar ska realiseras krävs att produkterna som säljs på EU-marknaden faktiskt uppfyller gällande krav. Varje år tillkommer det nya produktgrupper som regleras genom ekodesign- och energimärkningskrav och kraven revideras löpande. För att möta denna realitet har Energimyndigheten i högre utsträckning prioriterat kontroller som har kunnat genomföras inom ramen för EU-finansierade marknadskontrollprojekt.

Detta är Statens Energimyndighets (Energimyndighetens) uppföljning av program för marknadskontroll 2025.

¹ *Ecodesign Impact Accounting Overview Report 2023*, European Commission, October 2023 revision March 2024

1. Uppföljning av myndighetsspecifika mål för marknadskontroll

Syftet med Energimyndighetens marknadskontroll av ekodesign- och energimärkningskrav är att säkerställa att alla reglerade produkter på marknaden uppfyller lagstiftningens krav gällande energieffektivitet, utsläpp, funktion, resurseffektivitet, teknisk dokumentation, märkning och konsumentinformation.

Energimyndigheten har under 2025 arbetat mot myndighetens egna mål för marknadskontrollen; att säkerställa att den är trovärdig, effektiv och rättssäker. Energimyndigheten har haft en hög träffsäkerhet i sina kontroller under 2025, där i princip alla utvalda produkter för kontroller har visat på brister.

Under perioden har Energimyndigheten fortsatt utveckla marknadskontrollen i enlighet med myndighetens målsättningar inom marknadskontrollverksamheten. Arbetet har bland annat omfattat förbättringar av processer och arbetssätt för att öka effektiviteten, samt riktade informationsinsatser för att öka kännedomen om ekodesign- och energimärkningskrav. Myndigheten har även deltagit aktivt i europeiska och nordiska marknadskontrollprojekt, vilket har medfört ökat erfarenhetsutbyte och samordnade provningar inom ekodesign och energimärkning. Energimyndigheten har även fortsatt sitt engagemang i AdCo-samarbeten. Resultat från marknadskontroller har kommunicerats både internt och externt, och arbetet med omvärldsbevakning och marknadsanalys har stärkts genom samverkan i relevanta arbetsgrupper och EU-projekt.

2. Eventuell ändring av rättslig grund

Energimyndigheten är idag utpekad marknadskontrollmyndighet för förordning (EU) 2017/1369 (ramförordningen för energimärkning), direktiv 92/42/EEG (gas/oljepannor) och förordning (EU) 2020/740 (däckmärkningsförordningen) genom Förordning (2025:784) med instruktion för Statens energimyndighet och med kompletterande bestämmelser i lag 2018:550 och 2018:551. Energimyndigheten fick under året en ny instruktion som trädde i kraft den 1 augusti 2025.

Energimyndigheten är genom förordning (2016:187) enligt lag 2008:112 om ekodesign utpekad marknadskontrollmyndighet över direktiv 2009/125/EG (ekodesigndirektivet).

Ekodesigndirektivet och energimärkningsförordningen utgör ramregelverk inom vilka europeiska förordningar för olika produktgrupper tas fram och införs successivt. Ekodesigndirektivet med tillhörande produktförordningar

sätter krav på produkter som omfattas av lagstiftningen som förbjuder försäljning av de mest energi- och resurskrävande produkterna på EU-marknaden.

Energimärkningsförordningen och däckmärkningsförordningen synliggör produktens energianvändning och underlättar för konsumenter och andra slutanvändare att göra resurseffektiva val. Energimärkningen är obligatorisk för de produktgrupper som är reglerade och är gemensam för alla EU-medlemsstaterna. EPREL (European Product Registry for Energy Labelling) är EU:s obligatoriska databas där energimärkta produkter ska registreras innan de sätts på EU-marknaden.

Energimyndigheten ansvarar för marknadskontroll av ett femtiotal europeiska förordningar med ekodesign- och/eller energimärkningskrav för ett trettiotal produktgrupper. Dessa produktförordningar revideras löpande och nya produktgrupper tillkommer enligt Kommissionens fastställda arbetsplan. Under 2025 reviderades följande produktförordningar och följande ekodesign- och energimärkningskrav började gälla:

- **Standbyförbrukning:** Huvuddelen av kraven i förordning (EU) 2023/826 började gälla den 9 maj 2025 och ersätter tidigare ekodesignkrav. Kraven gäller hushålls- och kontorsprodukters energianvändning i frånläge, standbyläge och nätverksanslutet standbyläge.
- **Enkla digitalboxar:** De enkla digitalboxar som omfattas av förordning (EU) 107/2009 utgör inte längre en betydande del av marknaden. Förordning (EU) 107/2009 för enkla digitalboxar upphörde därför att gälla från och med 9 maj 2025. Produkternas energianvändning i standby-läge regleras i stället av den horisontella förordningen (EU) 2023/826.
- **Mobiler och surfplattor:** Nya förordningar om krav på ekodesign (EU) 2023/1670 och energimärkning (EU) 2023/1669 av mobiler och surfplattor trädde i kraft under 2023. Kraven började aktivt att gälla den 20 juni 2025 och syftar till att öka produkternas livslängd, samt underlätta reparation och återvinning.
- **Rumsvärmare:** Förordning (EU) 2024/1103 gällande ekodesign för rumsvärmare som drivs av el, gas eller flytande bränslen antogs under 2024. Den nya förordningen innehåller reviderade och nya krav på reservdelar och reparationer. Dessutom omfattas handdukstorkar och separata kontroller av kraven. Kraven började i huvudsak att gälla den 1 juli 2025 och ersätter då den tidigare förordning (EU) 2015/1188.
- **Torktumlare:** Under 2025 började nya ekodesign- och energimärkningskrav gälla för torktumlare. Kraven för ekodesign i

förordning (EU) 2023/2533 och för energimärkning i förordning (EU) 2023/2354 började i huvudsak att gälla 1 juli 2025 och ersätter då de tidigare kraven.

- **Externa nätaggregat:** En reviderad förordning om ekodesignkrav har antagits för externa nätaggregat under 2025. Den reviderade förordningen (EU) 2025/2052 gäller från 14 december 2028. Förordningen omfattar externa nätaggregat, trådlösa laddare, trådlösa laddningsplattor, laddare för bärbara batterier och USB-kablar av typ C. Krav ställs på energieffektivitet genom gränsvärden för effektförbrukning vid noll och låg last och verkningsgrad i aktivt läge.

Förordning (EU) 2024/994 trädde i kraft 2024 och införde nya krav på verifieringsprocessen för leverantörer i EPREL. Förordningen togs fram under ramförordningen för energimärkningen och innebär att leverantörer ska verifiera sig med en kvalificerad elektronisk stämpel från en betrodd tjänsteleverantör. Övergångsbestämmelserna medgav att en kvalificerad elektronisk stämpel med annan identitetstyp än NTR (registreringsnummer ur nationellt register) kunde användas till och med den 22 april 2025. Efter att övergångsperioden avslutats gäller nu kravet att leverantörer ska uppdatera sin elektroniska stämpel till NTR-identitet senast den 22 april 2027.

Förordning (EU) 2024/1781 om en ram för att fastställa ekodesignkrav för hållbara produkter (ESPR) trädde i kraft 2024. Förordningen utgör en revidering och utvidgning av ekodesigndirektivet. Alla produktförordningar framtagna under ekodesigndirektivet kommer att fortsätta gälla, tillsammans med relevanta delar av direktivet. Pågående lagstiftningsarbete under ekodesigndirektivet fortsätter under en övergångsperiod. ESPR breddar regelverket från att omfatta energirelaterade produkter till att nästan alla typer av produkter kan regleras. Undantag är bland annat livsmedel, foder, läkemedel, djur och växter. Förordningen betonar cirkularitet och krav som rör hela produktens livscykel. Förordningen reglerar även rapportering av och i vissa fall förbud mot förstörelse av osålda konsumentprodukter, krav på digitala produktpass, samt möjlighet införa en produktmärkning liknande energimärkningen. Förordningen är en ramlagstiftning och produktspecifika krav regleras i produktspecifika förordningar. Ett förslag på kompletterande nationella bestämmelser till ESPR, med utpekande av ansvariga marknads-kontrollmyndigheter, skickades ut på remiss i slutet av 2025. Förslaget innebär att Energimyndigheten fortsatt ska vara marknadskontroll-myndighet för ekodesigndirektivet och få motsvarande ansvar för energirelaterade produkter under ESPR. Enligt förslaget ska lagändringarna gällande marknadskontrollansvar för ESPR träda i kraft 19 juli 2026.

Under 2023 trädde förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier i kraft och samtidigt upphävdes det tidigare batteridirektivet. I slutet av 2024 skickades ett förslag på utpekande av ansvariga marknadskontroll-

myndigheter på remiss. I förslaget föreslogs att Energimyndigheten skulle ges ett omfattande ansvar för marknadskontrollen av produktkraven enligt förordningen och utses som huvudsaklig marknadskontrollmyndighet. I slutet av 2025 trädde Lag (2025:1071) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier samt Förordning (2025:813) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier i kraft. Dessa regelverk har dock inga utpekanden vad gäller marknadskontrollmyndigheter. Det är således i dagsläget inte känt vilka myndigheter som ska ha marknadskontrollansvaret för produktkraven i batteriförordningen.

Energimyndigheten ansvarar även för marknadskontroll enligt direktivet om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle. Detta direktiv är upphävt av en förordning med ekodesignkrav förutom en artikel om bedömning av överensstämmelse med vissa ekodesignkrav, därför görs väldigt begränsad marknadskontroll enligt detta direktiv.

3. Eventuell ändring av omvärldsbevakning och marknadsanalys

Inga större ändringar av Energimyndighetens arbete med omvärldsbevakning och marknadsanalys har gjorts under 2025. Dock har ett utvecklingsarbete inletts för omvärldsbevakning och marknadsanalys kopplat till marknadskontroll, se mer under avsnitt 5.1 Utveckling av omvärldsbevakning och marknadsanalys.

4. Eventuell ändring av riskbaserad metod

Ingen ändring av Energimyndighetens arbete med riskbaserade metoder och urval har gjorts under 2025.

5. Uppföljning av marknadskontrollaktiviteter

5.1 Omvärldsbevakning och marknadsanalys

Energimyndigheten arbetar löpande med omvärldsbevakning och marknadsanalys genom de marknadskontrollaktiviteter som genomförs.

Energimyndighetens egna insatser

Under föregående år gjordes en omprioritering av Energimyndighetens arbete med omvärldsbevakning och marknadsanalys. Arbetet inriktades mot att i högre grad systematiskt ta tillvara den interna kunskap som finns inom myndigheten och bättre utnyttja befintliga resurser och kompetenser i första hand, och använda konsulter i andra hand för att komplettera information vid behov. Under kommande år kommer fokus vara att ytterligare stärka och systematiskt ta tillvara den interna kompetensen inom respektive produktgrupp.

Inspiration och bidrag till utvecklingsarbetet med att förbättra myndighetens omvärldsbevakning och marknadsanalyser har under 2025 bland annat hämtats från Energimyndighetens fortsatta deltagande i Marknadskontrollrådet. Energimyndigheten deltar aktivt i AdCo-samarbetena för ekodesign, energimärkning och däckmärkning, samt har börjat att följa det nystartade AdCo-samarbetet för batterier. Energimyndigheten har också en myndighetsgemensam omvärldsfunktion som bevakar och analyserar det som händer på EU-nivå samt internationellt, som är relevant ur ett energiperspektiv.

Genom deltagande i olika EU-projekt och arbetsgrupper har myndigheten fått värdefull input till det interna utvecklingsarbetet. Detta omfattar ökad förståelse för andra myndigheters arbetssätt, metoder och prioriteringar, liksom förbättrade möjligheter till erfarenhetsutbyte och fördjupade kontakter för vidare samarbete. Inom projekten har Energimyndigheten även fått information om utmaningar och återkommande problem på EU-nivå samt om hur motsvarande frågor hanterats i de nordiska grannländerna genom deltagande i Nordsyn-samarbetet.

EEPLIANT4

Energimyndighetens kontinuerliga och långsiktiga deltagande i europeiska marknadskontrollprojekt (bland annat EEPLIANT under de senaste tio åren) har fortsatt gett en förbättrad bild av den europeiska marknaden och hur andra marknadskontrollmyndigheter i EU arbetar genom att erfarenheter delats inom projekten.

Som en del av EEPLIANT4 genomförde Energimyndigheten under 2025 en nationell marknads- och riskanalys av produktgruppen kyl- och frysprodukter, samt en gemensam marknads- och riskanalys tillsammans med deltagande medlemsstater. Marknads- och riskanalysen inom EEPLIANT4 omfattade

bedömningar av produktvolym, marknadsandelar, prisnivåer samt marknadstrender och aktörer i leverantörskedjan för respektive produktgrupp. Underlaget togs fram genom bland annat analys av ICSMS-data om rapporterade brister, nationella marknads- och riskanalyser, granskning av uppgifter från EPREL och Eurostat² samt intervjuer med intressenter som hölls genom projektet där Energimyndigheten deltog.

Analysen av EPREL omfattande bland annat att identifiera antalet leverantörer, varumärken och registrerade modeller, leverantörernas roller (tillverkare, importörer eller auktoriserade representanter) samt om de är verifierade i databasen. Analysen omfattade även information om rapporterade klagomål i EPREL. Genom att marknads- och riskanalysen inom projektet både bestod av en nationell marknads- och riskanalys samt en gemensam och sammanställd analys så gav det Energimyndigheten en förbättrad bild av marknaden av produktgruppen, samt inspiration till metodutveckling av Energimyndighetens arbete med marknads och riskanalyser.

Inspiration från andra EU-projekt

Energimyndigheten har under 2025 också fått inspiration och underlag till arbetet med omvärldsbevakning och marknadsanalyser genom deltagande i olika aktiviteter inom ramen för andra EU-projekt. I februari deltog myndigheten i en workshop inom Joint Market Surveillance Action on Harmonised Products 2022 (JAHARP2022-04) om riskklassificering av brister avseende ekodesign- och energimärkningskrav. Deltagandet har bidragit till ökad kunskap om metoden för riskklassificering.

I mars deltog Energimyndigheten vid slutpresentationerna inom JAHARP2022 rörande relevanta produktgrupper, bland annat kyl- och frysprodukter, samt i efterföljande diskussioner. Detta har gett myndigheten ytterligare kunskap och inspiration inför genomförandet av egna marknads- och riskanalyser och kontroller av samma produktgrupper.

² Eurostat är ett generaldirektorat inom Europeiska kommissionen med uppgift att samordna den statistiska verksamheten i EU-institutionerna (<https://ec.europa.eu/eurostat>)

5.2 Kontroll av e-handel

E-handeln har blivit en allt större kanal för försäljning och marknadsföring inom många produktsegment. Energimyndigheten har sedan lagkrav trädde i kraft 2015 arbetat med marknadskontroll av energimärkning på internet och upprepat sett utbredda brister gällande den information som enligt energimärkningskrav ska finnas vid försäljning på internet.

Energimyndighetens egna insatser

Under 2025 planerade Energimyndigheten att vidareutveckla sin interna process för kontroll av e-handel i syfte att effektivisera marknadskontrollen. Under året genomfördes vissa aktiviteter kopplat till utvecklingsarbetet. Myndigheten planerar att bygga vidare på detta och fortsätta utvecklingen under kommande år. Arbetet kommer att omfatta analys av de genomförda förbättringarna, fortsatt utvärdering av processen och säkerställande av att den kan införas på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt.

Energimyndigheten har under året identifierat och hanterat produkter och webbsidor för e-handel som inte uppfyller gällande lagkrav, samt hanterat anmälningar som inkommit om misstänkta avvikelser från energimärknings- och ekodesignkrav. Att webbutiker visar korrekt energimärkning och information är viktigt för att webbkunder ska kunna välja effektiva produkter och därmed minska sin energianvändning och i förlängningen bidra till EU:s energi- och klimatmål.

Under 2025 har Energimyndigheten prioriterat insatser för att effektivisera marknadskontrollen och öka träffsäkerheten. Arbetet har omfattat informationsinsatser riktade till branscher där brister identifierats, bland annat avseende fastbränslepannor (se avsnitt 5.10), samt som åtgärd kopplade till inkomna anmälningar om misstänkta avvikelser från regelverk. Energimyndigheten har noterat en ökning av anmälningar och att majoriteten av de anmälningar som inkommer rör brister i energimärkning och information som ska tillhandahållas online i webbutiker, vilket kan vara ett resultat av den ökande e-handeln och av att brister i dessa krav är lättast för konsumenter och företag att upptäcka. Samtliga anmälningar har hanterats i enlighet med myndighetens fastställda rutiner.

Genom fortsatt kontroll av webbutiker har Energimyndigheten under året även fått utökad erfarenhet av EPREL (European Product Registry for Energy Labelling). Alla leverantörer av energimärkta produkter måste registrera sina modeller i EPREL-databasen innan de kan säljas i EU. I samband med kontroller av energimärkta produkter i webbutiker har myndigheten inhämtat kunskap om de produkter som finns registrerade i databasen, samt identifierat eventuella brister i aktörernas registreringar.

EEPLIANT4

Energimyndigheten har under 2025 fortsatt sitt deltagande i det europeiska projektet EEPLIANT4. Inom arbetspaketet för kyl- och frysprodukter har förberedande arbete genomförts under året, vilket bland annat omfattat marknads- och riskanalyser där även produkter som säljs via e-handel inkluderas inför urval och kommande kontroller. Kontroller påbörjades under 2025 med fokus på produkter som säljs via e-handel samt kontroll av energimärkning och den information som ska tillhandahållas online. Energimyndigheten har säkerställt att projektets inriktning omfattar produktgrupper som är relevanta för den svenska e-handelsmarknaden.

JACOP2024

Energimyndigheten har under 2025 även deltagit i två arbetspaket inom projektet JACOP2024, där provning av produkter som säljs via e-handel ingick. De produktgrupper som myndigheten har kontrollerat omfattar fyra kyl- och frysprodukter med direktförsäljningsfunktion samt sex elmotorer. Projektet inkluderade både provning och viss dokumentationsgranskning. Samtliga kontrollerade produkter uppvisade någon form av brist avseende energimärkning och/eller uppfyllandet av ekodesignkrav.

Nordcrawl

Energimyndigheten har tillsammans med övriga länder i det nordiska samarbetet Nordsyn (finansierat av Nordiska ministerrådet) utvecklat ett sk webcrawlverktyg under namnet NordCrawl. Applikationen kan hämta data från ett stort antal websidor, till exempel webbutiker, för förutbestämda produktkategorier och parametrar. Under 2025 planerade Energimyndigheten att internt fortsätta en utvärdering av verktyget för att vidareutveckla och anpassa det för att bättre passa behovet för marknadskontroll, inklusive möjligheten att komplettera eller samköra verktyget med andra liknande verktyg eller modeller. Arbetet fick prioriteras ned under året och genomförs under kommande år i mån av resurser. Utvecklingen av Nordcrawl syftar till att ta fram verktyg som kan effektivisera Energimyndighetens arbete med marknadskontroll vad gäller marknadsanalyser, urvalsarbete och webbkontroller.

5.3 Metodutveckling

Marknadskontroll av resurseffektivitetskrav

Energimyndigheten planerade under 2025 att prioritera utveckling av metoder och processer för marknadskontroll av resurseffektivitetskrav. Krav gällande bland annat tillgång på reservdelar och design för återvinning och återanvändning har redan införts för många produktgrupper och förväntas införas för fler produkter allt eftersom. Det ställer bland annat krav på nya kontrollmetoder och kontakt med nya typer av aktörer.

Genom Energimyndighetens deltagande i EU-projekt finns möjlighet att ta del av andra marknadskontrollmyndigheters kunskap och att tillsammans utveckla effektiva arbetssätt som tar hänsyn till nya produktkrav. Inom ramen för förberedelsearbetet i EEPLIANT4 har Energimyndigheten därför under 2025 varit pådrivande för att säkerställa att kontroller av resurseffektivitetskrav inom ekodesign inkluderas i projektet. Kommande kontroller kommer därmed att omfatta även dessa krav.

Nytt internt handläggarstöd

Internt på Energimyndigheten pågår ett arbete med anpassning och övergång till nytt handläggarstöd (IT-system) för att på sikt hantera alla myndighetens tillsyns- och marknadskontrollärenden i ett mer sammanhållet system. Arbetet med att utveckla systemet pågick under 2025. Arbetet med att anpassa systemet till marknadskontrollens processer och metoder kommer att fortgå under 2026 och 2027.

ICSMS och Kibana

I och med ICSMS:s ökade betydelse och de potentiella möjligheterna med verktyget Kibana gjorde Energimyndigheten en satsning under åren 2023–2024. Satsningen inkluderade kompetensutveckling och strukturering av arbetssätt med ICSMS och Kibana. Detta har under 2025 fortsatt varit ett löpande förbättringsarbete.

Som en del av kompetensutvecklingen deltog Energimyndigheten i en genomgång av det nya gränssnittet i ICSMS som anordnades av DG GROW i september. Syftet med genomgången var att uppdatera och vidareutveckla den interna kompetensen kring de förändrade och tillkommande funktionerna i systemet. Genom att stärka den interna kompetensen kring ICSMS bedöms Energimyndigheten kunna förbättra kvaliteten i registrering och uppföljning av marknadskontrollärenden i systemet.

5.4 Ny teknik

EPREL

Den europeiska produkt databasen, EPREL, där alla produkter med energimärkning ska vara registrerade, är tillgänglig för ansvariga marknads-kontrollmyndigheter i Europa. I databasen ska omfattande information för varje modell finnas, inklusive teknisk dokumentation. Kontinuerlig utveckling och förbättring av databasen pågår och under 2025 gjordes bland annat förändringar i gränssnittet för att göra den mer användarvänlig. Funktionen för att rapportera felaktiga produkter utvecklades vidare och arbetet med parameterisering av teknisk dokumentation fortsatte.

Genom att i högre grad använda EPREL för att ta del av teknisk dokumentation kan Energimyndigheten effektivisera handläggningen, samtidigt som den administrativa bördan för ansvariga leverantörer minskar. Aktörerna behöver dock fortsatt kontaktas vid kontroller av ekodesignkrav, eftersom det endast är dokumentation gällande krav enligt energimärkningsförfordningar som ska finnas tillgängliga i EPREL. Under 2025 fortsatte Energimyndigheten arbetet med att öka användningen av EPREL hos aktörer genom att informera om näringsidkares skyldigheter i samband med genomförd marknadskontroll.

Under året har myndigheten också aktivt besvarat inkomna frågor om bland annat kraven på information som ska registreras i EPREL, samt vilken aktör som är ansvarig för vilken information. Detta bedöms ha underlättat för berörda aktörer att uppfylla sina skyldigheter och kan ha bidragit till en mer korrekt registrering i EPREL.

Analys av data i EPREL har dessutom ingått som en del av underlaget i den risk- och marknadsanalys som genomfördes inom EEPLIANT4 för kyl- och frysprodukter. EPREL användes även som underlag i den marknadsanalys som föregick kontrollerna i JACOP2024 för samma produktgrupp. Informationen har bidragit till ett förbättrat beslutsunderlag för urval av produkter till efterföljande provningar.

Nordcrawl

Energimyndigheten har tillsammans med övriga länder i det nordiska samarbetet Nordsyn (finansierat av Nordiska ministerrådet) utvecklat ett sk webcrawlverktyg under namnet NordCrawl. Applikationen kan hämta data från ett stort antal websidor, till exempel webbutiker, för förutbestämda produktkategorier och parametrar. Under 2025 planerade Energimyndigheten att internt fortsätta utvärdera verktyget för att vidareutveckla och anpassa det för att bättre passa behovet för marknadskontroll, inklusive möjligheten att komplettera eller samköra verktyget med andra liknande verktyg eller modeller. Arbetet fick prioriteras ned under året och genomförs under nästkommande år i mån av resurser. Utvecklingen av Nordcrawl syftar till att ta fram verktyg som kan effektivisera Energimyndighetens arbete med

marknadskontroll vad gäller marknadsanalyser, urvalsarbete och webbkontroller.

5.5 Samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter och Tullverket

Som en följd av att projektet EEPLIANT3 avslutades 2024, inom vilket tullrelaterat samarbete ingick, genomförde Energimyndigheten ett uppföljande möte med Tullverket under 2025. Syftet med mötet var att föra en dialog om hur samarbetet kan utvecklas och effektiviseras. Vid mötet diskuterades förutsättningarna för att på ett mer strukturerat sätt kunna dela information mellan myndigheterna, bland annat avseende relevanta produktgrupper samt möjligheter att identifiera större exportörer och importörer.

5.6 Samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter

Energimyndigheten deltog under 2025 i ett antal arbetsgrupper under Marknadskontrollrådet för att främja ett gott samarbete mellan marknadskontrollmyndigheterna, samt ta del av andras erfarenheter och öka effektiviteten och trovärdigheten i marknadskontrollen. Energimyndigheten deltog i följande arbetsgrupper och initiativ som finns uppräknade i "Marknadskontrollrådets handlingsplan 2025", i vissa fall på enstaka möten:

- E-handelsgruppen
- Forum för omvärldsbevakning och marknadsanalys
- Utbildningar och administratörsträffar gällande ICSMS
- Arbetsgrupp för mer samlad kommunikation

Utöver ovanstående ingick också Energimyndigheten i den arbetsgrupp som under 2025 arbetade med framtagandet av förslag till nationell marknadskontrollstrategi för perioden 2026–2029, bland annat genom att lämna synpunkter på tidigare innehåll samt förslag kring prioriterade områden och målformuleringar.

Under 2025 påbörjade Energimyndigheten planeringen av en samordnad insats tillsammans med Elsäkerhetsverket för kyl- och frysprodukter. Myndigheterna avser att köpa in samma produktmodeller och genomföra parallella provningar, där Elsäkerhetsverket provar elsäkerheten enligt lågspänningsdirektivet (LVD) och Energimyndigheten kontrollerar energimärknings- och ekodesignkrav. Resultaten planeras att sammanställas och redovisas gemensamt efter avslutade provningar. Syftet är att stärka samverkan och skapa ett mer heltäckande underlag för bedömning av produkters regelefterlevnad.

Energimyndigheten driver sedan många år ett myndighetssamarbete kopplat till arbetet med ekodesigndirektivet och energimärkningsförordningen där ett antal berörda myndigheter kontinuerligt möts. Samarbetet är i stor utsträckning fokuserat på utvecklingen av nya och reviderade krav, men är viktigt även för marknadskontrollarbetet. Inom ramen för samarbetet informeras berörda myndigheter om pågående processer och Energimyndigheten efterfrågar inspel.

5.7 Samarbete med andra medlemsstater

EU-projekt: EEPLIANT4 (Deltagande medlemsstater: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, TR)

Under EEPLIANT1, EEPLIANT2, EEPLIANT3 och EEPLIANT4 (Energy Efficiency Compliant Products) har Energimyndigheten tillsammans med andra myndigheter inom EU utvecklat bästa praxis inom marknadskontroll av ekodesign och energimärkning under de senaste tio åren. Projektens syfte är att genom koordinerade insatser stärka marknadskontrollen genom bland annat erfarenhetsutbyte, harmonisering av tolkningar och tillämpningar. Projekten syftar också till att reducera energikostnader för konsumenter och öka medvetenheten hos ekonomiska aktörer, samt minska orättvisa förhållanden på EU-marknaden.

År 2024 startade marknadskontrollprojektet EEPLIANT4. Detta projekt löper till och med 2029. 28 organisationer från 22 medlemsstater deltar i projektet och projektbudgeten ligger på 8 miljoner euro. Projektet omfattar åtta olika produktrelaterade arbetspaket samt fyra horisontella arbetspaket. Energimyndigheten deltar i de horisontella arbetspaketen för ledning och kommunikation (WP 1), utbildning och studiebesök (WP 10), samt nya problem och utmaningar (WP 11). Energimyndigheten deltar även i de produktrelaterade arbetspaketen för kyl- och frysprodukter (WP 2), samt produkter för luftvärme, kylprodukter, processkylaggregat av högtemperaturstyp och fläktkonvektorer (WP 8). Projektet omfattar dokumentkontroller, webbkontroller och provningar.

Under 2025 har arbetspaketet som omfattar kyl- och frysprodukter påbörjats och förberedande arbete har genomförts. Kontroller har inletts under 2025 och kommer att fortsätta nästkommande år. Energimyndigheten har i förberedelserna varit pådrivande för att säkerställa att kontroller av resurseffektivitetskrav inom ekodesign inkluderas i projektet, samt säkerställt att inriktningen för projektet omfattar produktgrupper som är relevanta för den svenska marknaden. Arbetet har genomförts i linje med myndighetens återsäkringskrav gällande resurseffektivitet.

Förväntade effekter av projektet är att bidra till att produkter som inte uppfyller ekodesign- och energimärkningskrav inte fortsätter att säljas på den europeiska marknaden. EU-kommissionen räknar med att de hittills beslutade ekodesign- och energimärkningskraven, för allt från belysning och elektronik till värmepumpar och transformatorer, kan minska EU-ländernas primärenergianvändning med 1418 TWh per år från år 2030³. För att dessa stora besparingar ska realiseras krävs att produkterna som säljs på EU-marknaden faktiskt uppfyller gällande krav. Varje år tillkommer det nya produktgrupper som regleras genom ekodesign- och energimärkningskrav. För

³ Ecodesign Impact Accounting Overview Report 2023, European Commission, October 2023 revision March 2024

att möta denna realitet har Energimyndigheten i högre utsträckning prioriterat kontroller som har kunnat genomföras inom ramen för EU-finansierade marknadskontrollprojekt. Genom deltagande i EU-projekt kan marknadskontrollen och effekterna bli mer omfattande än om Energimyndigheten arbetar på egen hand.

AdCo-samarbete

Representanter från olika EU-medlemsstater som ansvarar för marknadskontroll av ekodesign, energimärkning samt energimärkning av däck och representanter från EU-kommissionen samarbetar inom s.k. administrative cooperation (AdCo)-grupper. Energimyndigheten deltog aktivt i samtliga tre grupper, även under 2025. Två gånger per år samlas grupperna i möten som syftar till att verka för en europeisk samsyn kring tolkning och tillämpning av EU-regler gällande energirelaterade produkter. Bland annat diskuteras s.k. ”grey areas”, dvs. områden där lagstiftningen är otydlig. Tolkningsavhandlingar av lagstiftningen finns publicerade och tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Under 2025 startades AdCo för batteriförordningen som trädde i kraft 2023. Energimyndigheten deltog på möte under 2025 men avvaktar beslut om ansvarsfördelning för marknadskontroll av batteriförordningen vilket behövs för att kunna representera Sverige i gruppen.

JACOP2024

Under 2024 gick Energimyndigheten in i projektet JACOP2024 som är finansierat av EU-kommissionen. Projektet omfattar 17 produktrelaterade arbetspaket, där Energimyndigheten deltog i arbetspaketen för kyl- och frysprodukter med direktförsäljningsfunktion (PSA 11) och elektriska motorer (PSA 12), båda med fokus på ekodesign och i förekommande fall energimärkning. Arbetspaketen avslutades 2025 och omfattade provning och viss dokumentkontroll.

Inom projektet provade Energimyndigheten totalt tio produkter, sex stycken elmotorer och fyra stycken kyl- och frysprodukter med direktförsäljningsfunktion. Alla granskade produkter uppvisade någon form av brist. Energimyndighetens insatser resulterade i att en produkt frivilligt togs bort från marknaden av ansvarig ekonomisk aktör. En ytterligare produkt ska genomgå förbättringar och resterande produkter hade bristande dokumentation som behöver justeras. Resultatet visar på det fortsatta stora behovet av marknadskontroll och har samtidigt bidragit till myndighetens kompetensutveckling eftersom projektet omfattade produktgrupper där myndigheten tidigare haft begränsad erfarenhet.

Syftet med projektet var att öka antalet marknadskontrollprovningar av energirelaterade produkter i Europa, samt att identifiera produkter som inte uppfyller gällande lagkrav och säkerställa att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att korrigera eventuella brister. Projektet syftade också

till att främja samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter och genom kunskapsdelning bidra till en säkrare inre marknad.

Nordsyn (Deltagande länder: DK, FI, NO, IS och SE)

Nordsyn är en arbetsgrupp för myndigheter i de nordiska länderna som jobbar med policyutveckling och marknadskontroll gällande ekodesign och energimärkning. Arbetet finansieras av Nordiska ministerrådet. Nordsyns huvudfunktion är att främja och stärka de nordiska myndigheterna i arbetet med ekodesign- och energimärkning, och därigenom även underlätta för de nordiska företagen och konsumenterna. Liksom i samarbetena inom EEPLIANT 4 och AdCo är önskat resultat att stärka erfarenhetsutbyte och främja gemensamma tolkningar av regelverket.

Under 2025 hölls löpande möten mellan deltagande myndigheter. Samarbetet bedöms bidra till en mer enhetlig tillämpning av regelverken samt till samordning i ärenden som rör gemensamma marknadsaktörer. Inom ramen för Nordsyn inleddes under 2024 ett gemensamt marknadskontrollprojekt för provning av luftvattenvärmepumpar. Provingarna genomfördes under 2025, och handläggningen av de ärenden som är kopplade till resultaten pågår.

5.8 Utbildnings- och informationsinsatser

För att lagkraven ska få full effekt måste de följas av aktörerna, vilket kräver att aktörerna har god kännedom om kraven. En synlig och tydlig marknadskontroll kan därför i sig ha en reglerande effekt, eftersom information om kontroller både motiverar fler aktörer att säkerställa att kraven efterlevs samt ger information om gällande lagkrav. Detta kan också leda till en bättre dialog med berörda aktörer om krav som de behöver efterleva. Energimyndigheten ser behov av att öka de breda, förebyggande insatserna för att höja nivån av efterlevnad av krav samt att synliggöra marknadskontrollen via kommunikation. På så sätt nås fler aktörer än de som specifikt ingår i en kontrollaktivitet.

Energimyndighetens webbplats

Under 2025 fortsatte det interna arbetet med utveckling och uppdatering av informationssidorna för marknadskontroll på Energimyndighetens webbplats som ett steg i att ytterligare förbättra synligheten av marknadskontrollen, samt tydliggöra information mot aktörer. Arbeta med att uppdatera, kvalitetssäkra och säkerställa mer långlivat innehåll har genomförts under perioden. Webbplatsen har även uppdaterats med information om de EU-projekt som myndigheten deltar i. Det inkluderar resultat från det avslutade projektet EEPLIANT3 samt information om det pågående projektet EEPLIANT4: [EEPLIANT](#).

Nyhetsbrev

Energimyndigheten har också under 2025 fortsatt att kommunicera marknadskontrollaktiviteter genom nyhetsbrevet för ekodesign och energimärkning. Under 2025 gav Energimyndigheten ut tre nyhetsbrev. Genom dessa kommunicerades bland annat information om nya och gällande ekodesign- och energimärkningskrav, reviderade förordningar, aktuella studier som syftar till att undersöka möjlighet och lämplighet att införa krav på ekodesign och/eller energimärkning av nya produktgrupper, EU-kommissionens arbetsplan för ekodesign och energimärkning för perioden 2025–2030, inbjudan till samråd och studiemöten inom EU-kommissionen, samt inbjudan till branschmöten som hållits av Energimyndigheten. Nyhetsbrev har också innehållit information om de EU-projekt där Energimyndigheten medverkat, bland annat JACOP2024.

Branschmöten

Energimyndigheten arbetar löpande med att informera och inhämta synpunkter från berörda branscher om befintliga ekodesign- och energimärkningskrav, samt krav som är under utveckling. Som ett led i det arrangerade Energimyndigheten under 2025 möten med inbjudna branscher. De produktgruppsspecifika branschmötena under året omfattade bland annat rumsvärmare, fastbränslepannor och externa nätaggregat. Energimyndigheten deltog även och informerade om aktuella frågor och förslag till krav vid branschmöten arrangerade av externa parter samt i bilaterala möten med ekonomiska aktörer och branschorganisationer.

Informationsutskick

Under 2025 tog Energimyndigheten fram en ny mall och började se över rutinerna för hur inkommande anmälningar ska hanteras. Under året påbörjade myndigheten också ett arbetssätt där information om aktuella energimärknings- och ekodesignkrav skickas ut tillanmälda aktörer som första åtgärd. Syftet är att ge tydlig vägledning innan andra åtgärder vidtas. Någon uppföljning av effekterna har ännu inte genomförts.

Energimyndigheten genomförde under 2025 en större insats riktad mot aktörer inom produktgruppen fastbränslepannor. Insatsen omfattade bland annat riktade informationsutskick där myndigheten tillhandahöll grundläggande information om de energimärknings- och ekodesignkrav som gäller för produktgruppen (läs mer under avsnitt 5.10).

Under 2025 har Energimyndigheten i begränsad omfattning genomfört informationsinsatser riktade mot branscher och aktörer som berörts av nya eller ändrade lagkrav, samt i begränsad omfattning fortsatt det strategiska arbetet med att vidareutveckla kommunikationsinsatser kopplade till spridningen av resultat från marknadskontrollaktiviteter.

5.9 Barn och unga

Inga aktiviteter har genomförts under 2025 för att öka kunskapen specifikt hos barn och unga.

5.10 Övriga genomförda marknadskontrollaktiviteter inklusive prestation:

Energimyndigheten har under de senaste åren tagit emot ett ökande antal anmälningar gällande produktgruppen fastbränslepannor, även under 2025. Produktgruppen har därför varit ett särskilt fokusområde under denna period. Under 2025 har myndigheten hanterat samtliga inkomna anmälningar i enlighet med Energimyndighetens fastställda rutiner. Vid misstanke om tekniska brister har myndigheten, enligt rutin, genomfört en fördjupad utredning av anmälningarna.

Till följd av de anmälningar som kommit in gällande produktgruppen genomfördes 2025 en riktad informationsinsats till 19 aktörer inom produktgruppen fastbränslepannor med grundläggande information om de energimärknings- och ekodesignkrav som gäller. Myndigheten har även besvarat och hanterat efterföljande frågor från aktörerna. Den synliga effekten av informationsinsatsen har varit begränsad. Majoriteten av de granskade aktörerna uppvisar fortsatt brister i uppfyllandet av energimärkningskraven på sina webbplatser. Två återförsäljares webbplatser tycks dock ha lagts ned, och en återförsäljare har tagit bort den aktuella produkten från sin webbplats.

Under året har myndigheten fortsatt hantera resultaten från genomförda marknadskontrollprovningar av fastbränslepannor. Myndigheten har även fortsatt handläggningen av pågående ärenden inom samma produktgrupp. De genomförda kontrollerna har hittills resulterat i att en modell har dragits tillbaka från marknaden samt att en aktör har initierat en dialog med sin tillverkare för att säkerställa att produkten uppfyller fastställd produktspecifikation.

Under året har övriga marknadskontrollaktiviteter även omfattat att ge vägledning och besvara frågor från tillverkare, importörer och återförsäljare om energimärknings- och ekodesignkraven för ett flertal produktgrupper. Frågorna har bland annat berört produktgrupper med nya eller reviderade energimärknings- och ekodesignkrav, exempelvis mobiltelefoner och torktumlare, samt EPREL-relaterade frågeställningar. Detta arbete har genomförts via myndighetens funktionsbrevlåda för marknadskontroll (marknadskontroll@energimyndigheten.se).

6. Genomfört samarbete

Samarbetsprojekt Ukraina

Under hösten 2025 tog Energimyndigheten emot en delegation från Ukrainas Ekonomi-, Miljö- och Lantbruksministerium och statliga tjänsten för livsmedelssäkerhet och konsumentskydd. Besöket genomfördes inom ramen för Swedacs och SIS projekt *Strengthening of Ukraine's Quality Infrastructure*.

Under besöket delade Energimyndigheten med sig av sin kunskap om EU-lagstiftning för ekodesign och energimärkning samt presenterade hur myndigheten bedriver marknadskontroll. Delegationen fick bland annat ta del av hur Energimyndigheten genomför dokumentkontroller och provning av produkter, både vid externa laboratorier och vid det egna Testlab.

Deltagarna ställde ett flertal frågor och uttryckte stort intresse för myndighetens arbetssätt. Som del av erfarenhetsutbytet har Energimyndigheten även delat med sig av arbetsmaterial och mallar som kan stödja Ukraina i att vidareutveckla sin marknadskontroll. Denna kunskapsöverföring bidrar till att stärka Ukrainas arbete med att utveckla effektiva kontrollsystem och harmonisera sina regelverk med EU.

Även Kemikalieinspektionen och Arbetsmiljöverket deltog i projektet.

7. Resurser

Energimyndigheten genomför sin marknadskontroll i hög grad genom samarbeten med andra medlemsstater. Därmed finansieras marknadskontrollen som Energimyndigheten bedriver både via Energimyndighetens budget och av externa medel såsom finansiering genom EU-projekt och nordiska projekt. Både arbetstid och kostnader för inköp och provning av produkter finansieras delvis via externa medel. Energimyndigheten redovisar uppgifter för både egenfinansierad och externt finansierad marknadskontroll för att inte relationen mellan graden av marknadskontrollaktiviteter som vi rapporterar och kostnaderna i tid och pengar ska bli skev. Omfattningen av den marknadskontroll Energimyndigheten genomfört under de senaste åren har möjliggjorts genom samarbete med andra medlemsstater.

Utfall budget (årlig budget, exklusive personalkostnader):

Energimyndighetens totala kostnader för marknadskontroll 2025 uppgick till ca 2 623 000 kr. Av dessa omfattade ca 1 568 000 kr infrastruktur (hyra, underhåll, vatten-, energi- och bränslekostnader), overhead (finansiell service, rättslig, konsult och rådgivning) och IT-infrastruktur (Inköp av data, datahantering, mjukvara, underhåll av IT-system).

Ca 93 000 kr avsåg övriga kostnader för marknadskontroll, inklusive resekostnader, vilket utgjorde största delen av de övriga kostnaderna, samt kostnader kopplat till information och samarbete.

Ca 482 000 kr avser kostnader för inköp av elmotorer, kyl- och frysprodukter med direktförsäljningsfunktion samt en luftvattenvärmepump. Av detta belopp utgjorde ca 429 000 kr extern finansiering kopplad till EU-projekt. Resterande summa kommer att ersättas av Nordiska ministerrådet under 2026. Inom ramen för projekten finansierades också provningar av produkterna ovan. Energimyndigheten har inte uppdaterade siffror för dessa kostnader men de uppgick till i storleksordningen 480 000 kronor.

Den preliminära budgeten i det årliga programmet för 2025 uppskattades till totalt ca 4 575 000 kr (exklusive personalkostnader). Differensen förklaras dels av förseningar av provningar inom de EU-projekt där Energimyndigheten deltar, dels att medel avsattes i budgeten för att vid behov genomföra kompletterande provningar av produkter som inte uppfyllde kraven efter en första provningsomgång. Under 2025 genomfördes inga sådana provningar. Vidare beror avvikelserna på skillnader mellan planerat och faktiskt antal årsarbetskrafter, vilket påverkar kostnaden för infrastruktur.

Utfall personal (antal årsarbetskrafter):

Marknadskontrollarbetet bedrivs på enheten för produkter med stöd från myndighetens Testlab. I det årliga programmet för marknadskontroll 2025 angavs att Energimyndighetens marknadskontroll bedömdes uppta 4,5–5 årsarbetskrafter. Under 2025 upptog arbetet med marknadskontroll cirka 3,5 årsarbetskrafter. Anledningen till differensen är högre personalomsättning än planerat samt försenad rekrytering.

Delar av arbetstiden har finansierats via EU-medel.